

דבר המערכת

לאחר הפסקה של שנה בעקבות הקורונה, אנחנו חוזרים עם גיליון חדש. גיליון 37 של כתב העת "על-כימיה" נועד להעמיק ולהרחיב את הדעת. מגפת הקורונה חלחלה עמוק לחיינו ומקבלת ביטוי גם במדורים השונים בגיליון. כמנהגנו, תמצאו מאמרים מעניינים בתחום התוכן, בתחום הפדגוגי, בתחום הפדגוגי-תוכני וכן מאמרים להעשרה כללית.

מדור **חזית המדע** משולב הפעם עם מדור הוראת המדעים. במאמר "**פעילות אותנטית של תלמידים ומורים עם מיקרוסקופ אלקטרוני סרוק במכון ויצמן**", חושפת אותנו אלה יונאי לחקר שערכו תלמידים בעזרת כלים אותנטיים של מדענים, לרבות הפעלה מרחוק של מיקרוסקופ האלקטרוני בזמן הקורונה.

במדור **הוראת המדעים** תוכלו לקרוא הפעם מספר מאמרים שהמשותף להם הוא שהם "פרחו" בתקופת הקורונה. **אהוד אבירן**, נציג צוות פט"ל, פורס בפנינו את סיפורה של מערכת פט"ל במאמר "**כשטכנולוגיה ופדגוגיה הולכות יד ביד - סיפורה של מערכת פט"ל להוראת כימיה מותאמת אישית**". המערכת מכילה חומרי הוראה, תרגול והיבחנות מגוונים, ומרחיבה את האפשרויות העומדות בפני המורה המלמד, בכך שהיא מכילה בתוכה גם רכיבים של שיתוף פעולה ורשת חברתית למורים המלמדים כימיה. ומתברר שבמעבר להוראה מרחוק בתקופת הקורונה, המערכת נתנה למורים פתרון מיידי להתמודדות עם המצב.

עוד במדור **הוראת המדעים** משתפת **ד"ר יעל פלדמן-מגור** במאמר "**הכוונה עצמית בלמידה - על קצה המזלג**" המלצות כיצד להתמודד עם הלמידה העצמית שנדרשה מהתלמידים במהלך הסגרים והבידודים בתקופת הקורונה.

בהמשך המדור, **ד"ר רחל ממלוק-נעמן**, **ד"ר דבורה מרצ'ק וגב' שרה אקונס** משקפות בכתבתן "**יציאה מאזור הנוחות - מה גילו מורים לכימיה בתקופת הקורונה?**" נקודות אור שמורים לכימיה דיווחו עליהן בתקופה הנדונה; נקודות המעידות כי יציאה מגבולות הנוחות מעודדת צמיחה, מפתחת כישורים חדשים, מעשירה את חיינו ופותחת אותנו לרעיונות חדשים.

במדור **פעילויות** תמצאו פעילות שפיתח **איציק ארוך**, המכונה "**היסוד במסכה**" (בהשראת תוכנית הטלוויזיה "הזמר במסכה"). הפעילות כוללת מקבץ של חידות ורמזים שבעזרתם התלמידים אמורים לגלות מהו היסוד שעומד מאחורי המסכה.

עוד במדור זה תמצאו פעילות של **יעל שליפר**, בה היא משתפת אותנו בשימוש באינפוגרפיקה בהוראת הכימיה. אינפוגרפיקה יכולה להעשיר את הידע שלהתלמידים בכיתה, להעמיק את החיבור שלהם למקצוע הכימיה ולחזק את ההבנה שכימיה קשורה קשר הדוק לחיי היום-יום שלנו.

בהמשך המדור משתפת אותנו **חנין בשארה** בפעילות שהתקיימה בשיתוף עם אמיר תכלת, שמטרתה היכרות וקירוב לבבות בין תלמידי מגמות הכימיה בטירה ובהוד השרון. חנין ואמיר דיווחו על פעילות מוצלחת מאוד, למרות קשיי השפה והריחוק שקיים במפגש בזום.

מדור **מצטיינים** מוקיר את המורים המצטיינים מטעם החברה הישראלית לכימיה. פרס המורה הוותיקה הוענק לגברת **מירית קרמר** מבית הספר אורט כרמים בכרמיאל. פרס למורה בתחילת דרכה הוענק לד"ר **שולמית עציוני** מכפר הנוער "גלים" בכפר גלים.

במערכת "על-כימיה" מכירים בהון הידע המקצועי הקיים בקרב מורי הכימיה בישראל ושואפים לייצר מעל דפי העיתון מרחב לשיתוף ידע, תהליכים פדגוגיים ותוצרי למידה. העיתון מבקש להיות ערוץ תקשורת חוצה מגזרים בין מורות חדשות וותיקות מכל רחבי הארץ, לאפשר שיתופי פעולה בין המורים ולתת במה לקסמי הכימיה המתחוללים בכיתות של כולנו ואשר בתקווה ישפיעו גם על תלמידות ותלמידים נוספים, דרך העיתון.

לסיום, מורים שערכו פעילויות מעניינות בבית הספר שבו הם מלמדים, פיתחו שיטה חדשה ללמד נושא מסוים, יצאו לסיור שובר שגרה או השתתפו בכנסים – ורוצים לשתף בכך את קהילת המורים, מוזמנים ליצור קשר עם המערכת בהקדם, כדי שנוכל לפרסם את הדברים בגיליונות הבאים.

מערכת "על-כימיה"

